

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของเทศบาลมีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมุ่งเน้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) สรุปย่อได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
ความสุขของคนไทย **สังคมมีความมั่นคง สมเอกภาพและ
เป็นธรรม** ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และนักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาพัฒนาการแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. สารสำคัญ

๒.๑ สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้น

กระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดจนกระทั่งกระทบถึงกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้นอาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจและการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ใน

สหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจจะมีความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ – ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้าจะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวีปและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนาเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญ สำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น ก่อให้เกิดต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ

การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๕.๒ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคน จากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกๆ ระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ทำลายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนโยบายที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วย่อมส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนโยบายต่อต้านทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนโยบายต่อการสร้างความสามัคคี

สมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขจาเป็นที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบอบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่

กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะย่ำต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่

จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ที่ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจน และได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่อง ถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน และเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนาพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้ จะประกอบด้วยวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกันรวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ใน

ทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๒ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดีน้อยกว่า

วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- การมีความมั่นคงปลอดภัย จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มีคณาธิปไตยนำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถเผชิญกับภัยพิบัติเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัว มีความอบอุ่น
- ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงเชื่อมโยงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตที่ดี
- ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

ความมั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างภาระต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ
- การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๙ : ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่.....

เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยสถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม มีความสามัคคีของคนในชาติ มีความสงบและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ และมีระดับรายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง มีความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลก

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติด้านฐานการขยายตัวของการค้าส่งค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจ่ายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ แข่งขันบนฐานการพัฒนานวัตกรรม และมีการผลิตบริการ และลงทุนที่เชื่อมโยงในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ และเข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดย

- **ภาคเกษตร** เป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลผลิตทางการผลิตสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดินด้านประมง
- **ภาคอุตสาหกรรม** ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรมอนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- **ภาคบริการ** ธุรกิจบริการเดิมได้รับการพัฒนาระดับคุณภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน ศูนย์บริการทางการเงิน การศึกษานานาชาติ และบริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น
- **วิสาหกิจและการดำเนินธุรกิจ** วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

คนไทยในอนาคต มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้คุณค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบ เป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชนสังคม รัชชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย อัตราความยากจนต่ำ มีการกระจายโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการสร้างฐานอาชีพ บริการทางสังคมที่มีคุณภาพ และกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ไม่คอร์รัปชัน โดยที่ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบคลุมอยู่ดีมีสุข

เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจสีเขียว ระดับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ประชาชนมีพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม กระจ่ายอำนาจและมีการกำหนดภารกิจที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

๒.๓ ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง จัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรมเกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและ

พัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับตัวสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัล และการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของ ไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทย ให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการ คิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มี ครอบครัวยุคใหม่ที่มีคุณภาพ ครอบคลุมทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของ ประเทศ

(๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และ ทั่วถึง

(๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์

(๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบัน ครอบครัวยุคใหม่ในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาค และเป็นธรรม ครอบคลุมทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและ สังคม

(๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความ เข้มแข็งของชุมชน

(๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมี ความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ ธรรมชาติ และพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมสีเขียว ครอบคลุมทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

(๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

(๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

(๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

(๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

(๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

(๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล

(๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

(๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๒.๔ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห่วงโซาเวลา นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สารของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่เข้าใจ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของ ร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนายุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทายุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของ อปท. มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อปท.จึงได้จัดทำแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่ง

และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิ ชอบ

และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒. สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาตรฐานที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวนโดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาอันควร โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic

Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ – ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๒.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้านี้ ทั้งนี้การขยายตัวของ

ผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการฉีกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถ

พัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คนในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มี

ลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ ครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแห่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การ

กระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี ๒๕๕๖ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑

ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั้งประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ ภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สถิติการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุม กลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้รัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้อ่อนกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ

๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม**
ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) **ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก** เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆ ก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) **การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น** ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรล เทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) **ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ** ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำทำธรรมชาติ มีอ่างน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ อ่างน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้าน

ล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มค่า เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้า

ดินที่มีปัญตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลง

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดซับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต่างๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องค้ำประกันด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓)

หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลูกกลมสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับ

ผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมยักยอกบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษากฎจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข การกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรมจาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็น ข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลำนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมี

คะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓) ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปี ข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยายฐานขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็ปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ชีตความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง

(๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้สูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ.

ต่อคนต่อไปตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เจื่อนไชดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะต่ำลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขึ้นในปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่าในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่นั้นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้ง

ขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชนหรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะเพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อยุติงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๐๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ

๑๐ ของประชากรทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อน

เศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาค

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเหลื่อมล้ำของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิต ทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรม การบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบซ้ำเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้นอุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความ

หลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals-SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ

ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การ

เปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning)

เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สคช. ได้จัดทำขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

(๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐

(๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๔๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สหรัฐ) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สหรัฐ) ต่อคนต่อปี

(๓) ผลิทธภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

(๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ

(๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

(๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

(๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

(๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕. แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และ นวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการ บริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความ ค้ำครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและ แรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของ ประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้ง ระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการ ผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงาน สามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการใน ภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่ เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัว และดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่ม สัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็น ศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็น โครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่าย ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มี ศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของ ประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาส ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตร ขึ้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยง ทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขึ้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการ แข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและ เศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการใน ลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสม กับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกัน ความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคม ขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือ ขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการ ท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับ การพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ใน ลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้ง ทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้าง ความ

เชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง

การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างที่ยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย

โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่าง

หลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขโรค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดันพรบ.ทรัพยากรน้ำ และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุขโรค สาธารณูปการระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการ

ลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ คุ่มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการน้ำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหามลพิษจากการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็น

พลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับ อาเซียนและอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหาร จัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุก ภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัว และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบ นิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการ จัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับ แนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวด ราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิด ประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดี ทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อน ภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็ก กะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการ เปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและ เชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้าง ผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจ

ในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒

(อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ) พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย ประกอบด้วย ๔ จังหวัดได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร และจังหวัดอำนาจเจริญ มีขนาดพื้นที่รวมกันทั้งสิ้น ๓๑,๙๐๗.๗๔ ตร.กม.หรือ ๑๙,๙๔๒,๓๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๗ ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ ๖.๒ ของพื้นที่ทั่วประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับต่างประเทศระยะทางรวม ๖๐๑ กม.ดังนี้

- ๑) จังหวัดอุบลราชธานี มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระยะทาง ๓๖๑ กม.มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ระยะทาง ๖๗ กม.
- ๒) จังหวัดอำนาจเจริญ มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระยะทาง ๓๘ กม.
- ๓) จังหวัดศรีสะเกษมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ระยะทาง ๑๓๕ กม.
- ๔) จังหวัดยโสธรไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีระยะห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ ๕๙๒ กม. และทางรถไฟ ๕๗๕ กม. มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดมุกดาหาร

ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดสุรินทร์

ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา

ตารางแสดงรายละเอียดพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒

แยกรายจังหวัดดังนี้

จังหวัด	เนื้อที่		ร้อยละ (ของกลุ่มจังหวัด)
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	

อุปราชธานี	๑๕,๗๔๔.๘๔๐	๙,๘๔๐,๕๒๖	๔๙.๓๔
ศรีสะเกษ	๘,๘๓๙.๙๗๖	๕,๕๒๔,๙๘๕	๒๗.๗๐
ยโสธร	๔,๑๖๑.๖๔๔	๒,๖๐๑,๐๔๐	๑๓.๐๔
อำนาจเจริญ	๓,๑๖๑.๒๔๘	๑,๙๗๕,๗๘๐	๙.๙๑
รวม	๓๑,๙๐๗.๗๒๘	๑๙,๙๔๒,๓๓๑	๑๐๐.๐๐

ลักษณะภูมิประเทศ

๒.เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

วิสัยทัศน์: “ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์เพิ่มมูลค่า การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล ”

เป้าประสงค์รวม

๑.พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่ม

๒.พัฒนาการท่องเที่ยวโดยยกระดับมูลค่าและคุณค่า เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

๓.พัฒนาวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน

๔.ยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน

๕.เพิ่มทักษะและความรู้ให้กับประชาชน

๖.ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์

๗.การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑.เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี

๒.มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี เป้าหมาย ๕ ปี รวมร้อยละ ๒๓

-๖๕-

๓.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน เป้าหมาย ร้อยละ ๓.๕ ต่อปี

๔.ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป้าหมายร้อยละ ๘๐ ต่อปี

๕.ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนามีทักษะฝีมือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖๐ ต่อปี

๖.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานทดแทน เป้าหมายร้อยละ ๑ ต่อปี

๗.ร้อยละของทรัพยากรธรรมชาติที่ได้รับการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟู ป้องกันและมีสภาพคงอยู่อย่างยั่งยืน เป้าหมาย ร้อยละ ๐.๒๐ ต่อปี

๓.ยุทธศาสตร์การพัฒนา

กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดไว้ ๔ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ การค้าการลงทุนและการท่องเที่ยว

แผนงาน

๑.การเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมง ด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปแปรรูปและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์

๒.สนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อเชื่อมโยงกิจการค้าการลงทุนสู่สากล

๓.การขยายฐานตลาดการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑.จำนวนแปลงฟาร์มและพื้นที่ผลิตข้าวหอมมะลินทรีย์และสินค้าเกษตรอินทรีย์อื่นๆ ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น เป้าหมาย ๕ ปี ๑,๐๐๐,๐๐๐ ไร่

๒.ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้รับรองมาตรฐานต่อจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปแปรรูปของกลุ่มจังหวัด ที่ได้รับการตรวจจากหน่วยงานรับรองมาตรฐาน เป้าหมาย ๕ ปี ร้อยละ ๘๐

๓.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์ เป้าหมาย ๕ ปี ร้อยละ ๑๐

๔.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน เป้าหมายร้อยละ ๓.๕ ต่อปี

๕.ร้อยละของแรงงานที่เข้ารับการพัฒนามีทักษะฝีมือเพิ่มขึ้น เป้าหมายร้อยละ ๖๐ ต่อปี

๖.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ทางการท่องเที่ยว ค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี ร้อยละ ๒๓

๗.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว ค่าเป้าหมายรวม ๕ ปี ร้อยละ ๒๓

-๖๖-

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

แผนงาน

๑.ส่งเสริมด้านความยุติธรรม

๒.ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

๓.พัฒนาระบบบริการสุขภาพสาธารณสุข

๔.ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑.ประชาชนได้รับการและเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ค่าเป้าหมายไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ต่อปี

๒.ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงบริการภาครัฐ และได้รับบริการทักษะอาชีพเพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ค่าเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ต่อปี

๓.อัตราการฆ่าตัวตายลดลง

๔.ผู้พยายามฆ่าตัวตายไม่กลับมาทำร้ายตัวเองซ้ำภายใน ๑ ปี

๕.ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ค่าเป้าหมายร้อยละ ๘๕ ต่อปี

๖.ร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถรับรู้และเข้าใจศักยภาพของตนเองและสามารถตั้งเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้

๗.เด็กไทยมีระดับสติปัญญาเฉลี่ย (IQ) ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ (โดยการวัดนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น ป.๑ ใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔)

๘.เยาวชนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี

ประเด็นที่ ๓ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนงาน

๑.พัฒนาระบบและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ พื้นที่ป่า และพื้นที่สีเขียว

๒.การพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนกลุ่มจังหวัด

๓.การจัดการขยะในพื้นที่

๔.การผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑.สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น เป้าหมาย ร้อยละ ๒๕ ต่อปี

-๖๗-

๒.สัดส่วนเกษตรที่ทำการเกษตรบริเวณที่พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น เป้าหมายร้อยละ ๒๕ ต่อปี

๓.ส่งเสริมการปลูกต้นไม้เศรษฐกิจและไม้มีค่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป้าหมายร้อยละ ๐.๒๐/ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดต่อปี

๔.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานทดแทน เป้าหมาย ร้อยละ ๑ ต่อปี

๕.ร้อยละของปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๖.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่การผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย ร้อยละ ๒๕ ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การเสริมสร้างความมั่นคง

แผนงาน

๑.สังคมมีความมั่นคงด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.ความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน และสถานการณ์ตามแนวชายแดนมีความสงบเรียบร้อย

๓.สังคมปลอดภัยเสพติด

๔.แรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดนได้รับการบริหารจัดการที่เป็นธรรมและถูกต้อง

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑.จำนวนคดีด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง ร้อยละ ๕ ต่อปี

๒.จำนวนเหตุการณ์ (สังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม) ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์เพื่อนบ้าน จำนวน ๐ ครั้ง หรือไม่เกิดขึ้นเลยต่อปี

๓.จำนวนหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติดเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๕ ชุมชนภายในปี ๒๕๖๕

๔.ระดับความสำเร็จในการประชุมหารือเสริมสร้างความร่วมมือด้านแรงงานระหว่างราชอาณาจักรไทย

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว -ราชอาณาจักรกัมพูชา จำนวน ๓ ครั้ง

แนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

กลยุทธ์

๑.ผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และประมงของกลุ่มจังหวัดฯให้ได้ปริมาณ และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๒.แปรรูปและแปรรูปสินค้าเกษตร และสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปในระดับอุตสาหกรรม

๓.ผลักดันกิจกรรมทางการตลาดของสินค้าเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์

-๖๘-

๔.การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและการสร้างเครือข่ายด้านการค้า การลงทุนทั้งใน และต่างประเทศ

๕.การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์

๖.การสร้างกลไกและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกัน ระหว่างภาครัฐและเอกชน กับ ประเทศเพื่อนบ้าน

๗.พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ และผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีความหลากหลาย

๘.พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้ มาตรฐาน

๙.บูรณาการพัฒนากิจการบริการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม

๑๐.พัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความเสมอภาค

กลยุทธ์

๑.การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส

๒.การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ การศึกษา และความเป็นอยู่ที่ดี

๓.การยกระดับศักยภาพแรงงานและการพัฒนาอาชีพ

๔.การส่งเสริมด้านความยุติธรรมแก่ประชาชน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

- ๑.ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ฟื้นฟูเป้าหมายปลูกต้นไม้ในพื้นที่เป้าหมาย
- ๒.ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่ เพื่อลดค่าใช้จ่ายและสร้างมูลค่าเศรษฐกิจในด้านต่างๆ
- ๓.ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของเสียในพื้นที่และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- ๔.ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในลักษณะเกษตรกรรมยั่งยืน

๖๙-

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การเสริมสร้างความมั่นคง

กลยุทธ์

- ๑.ส่งเสริมการดูแลความปลอดภัยในพื้นที่
 - ๒.กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และการสอดส่องดูแลความเรียบร้อยตามพื้นที่ชายแดน
 - ๓.บูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดปัญหาอาชญากรรม
 - ๔.เพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวเชิงบูรณาการ
- ๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ (ฉบับทบทวนปี พ.ศ. ๒๕๖๔) จังหวัดศรีสะเกษ
- วิสัยทัศน์

“ดินแดนเกษตรปลอดภัย การค้าและการท่องเที่ยวครบวงจร”

พันธกิจ

- ๑.ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร และการแปรรูปสินค้าการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๒.ส่งเสริมการค้าการลงทุนโดยการสร้างโอกาส และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ครบวงจรและส่งเสริมกีฬา (Sport city)
- ๓.ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม พัฒนาคนให้มีคุณภาพ ส่งเสริมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔.สร้างความสมดุล ความหลากหลาย และความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพลังงานทางเลือก
- ๕.เสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทั้งนี้การบริหารจัดการภาครัฐโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน ทางด้านเศรษฐกิจให้สามารถแข่งขันได้ ควบคู่ไปกับการพัฒนา ด้านสังคมความเป็นอยู่ของประชาชน และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP จังหวัด เฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง เป้าหมาย ร้อยละ ๒

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

ที่	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานผ่านมา	ค่าเป้าหมาย ปี ๖๔	ค่าเป้าหมาย ปี ๖๕
๑	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร ปี ๖๐= ๑๘,๔๙๘ ล้านบาท	ขยายตัวร้อยละ ๕	ขยายตัวร้อยละ ๒
๒	อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)	มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยปี ๖๒= ๘๕๖,๙๓๕,๖๙๐	ขยายตัวร้อยละ ๒	ขยายตัวร้อยละ ๒
๓	ร้อยละจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP)	จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๔๙๐ ฟาร์ม	ขยายตัวร้อยละ ๒	ขยายตัวร้อยละ ๒
๔	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	ปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒๙ ปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๖๐ ปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๑๑	เพิ่มขึ้น>=ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น>=ร้อยละ ๕
๕	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้น	ปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๕๖ ปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐.๗๗ ปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕.๕๖	เพิ่มขึ้น>=ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น>=ร้อยละ ๕
๖	สัดส่วนคนจนด้านรายจ่ายลดลง	ข้อมูลปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๐.๘๐	ลดลงร้อยละ ๒	ลดลงร้อยละ ๒
๗	ระดับคะแนนเฉลี่ย O-Net เพิ่มขึ้น	คะแนนเฉลี่ย O-Net ปี ๒๕๖๐ อยู่ร้อยละ ๒๙.๖๖	คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๓	คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๔
๘	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด ร้อยละ ๑๑.๔๘ สัดส่วนพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ต่อพื้นที่จังหวัด ร้อยละ ๘.๔๖	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑

ที่	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานผ่านมา	ค่าเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย
-----	-----------	----------------------	-------------	-------------

			ปี ๖๔	ปี ๖๕
๙	สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์	สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ ๓๑.๘๖ สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๒๓	สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๓ ขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๔	สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๔ ขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕
๑๐	ระดับความสำเร็จการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ (ลุ่มน้ำ)	๒ ลุ่มน้ำ	๕ ลุ่มน้ำ	
๑๑	ร้อยละของหมู่บ้านชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ชุมชนเข้มแข็ง	หมู่บ้าน/ชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ชุมชนเข้มแข็ง	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๑๒	ร้อยละของหมู่บ้านที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดระดับรุนแรงมีไม่เกิน ร้อยละ ๑๐ ของหมู่บ้านทั้งหมด	ร้อยละของหมู่บ้านที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดระดับรุนแรงมีร้อยละ ๙ ของหมู่บ้านทั้งหมด	ลดลงอัตราร้อยละ ๒	ลดลงอัตราร้อยละ ๓

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานอย่างครบวงจร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวและกีฬา สู่ความเป็นเลิศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเมืองน่าอยู่ สู่คุณภาพชีวิตประชาชนในทุกมิติ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ เริ่มสร้างความมั่นคงและการค้าชายแดนเชื่อมโยงอาเซียน

-๗๒-

วัตถุประสงค์การพัฒนาของจังหวัด

๑.พัฒนาสินค้าเกษตร และการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรของจังหวัด (การปศุสัตว์ การประมง เกษตร อุตสาหกรรม พืชเศรษฐกิจ และผลไม้) ให้มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน มุ่งสู่การเป็นตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถลดต้นทุนภาคการเกษตรให้กับเกษตรกร

๒.ส่งเสริมความสามารถด้านการท่องเที่ยวให้ครบวงจร รวมทั้งพัฒนาระบบโครงสร้างและบุคลากรด้านกีฬาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา

๓.พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม เสริมสร้างสังคมสุขภาวะ พัฒนาคนให้มีคุณภาพ ส่งเสริมกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ปลูกฝังการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชุมชน อัตลักษณ์ เชื่อมโยงกับ ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณี

๔.เสริมสร้างความสมดุล ความหลากหลาย และความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และพลังงานทางเลือก

๕.เสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน ความเป็นระเบียบ ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานอย่างครบวงจร วัตถุประสงค์

๑.ภาคการเกษตรมีการเติบโตสูงขึ้น และมีการพัฒนาผลิตภาพ และคุณภาพสินค้าเกษตรเพื่อมุ่งสู่เกษตรปลอดภัย อินทรีย์ และการแปรรูปที่มีมูลค่าสูง

๒.มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

๑.ส่งเสริมการผลิตสินค้าภาคการเกษตรที่ได้มาตรฐาน และมีการแปรรูปสินค้าที่มีคุณภาพ

๒.พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพและระบบชลประทานที่ครอบคลุมทั่วถึง

๓.พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการยกระดับภาคการเกษตร

๔.พัฒนาการตลาด ส่งเสริมการค้า และการส่งออกสินค้าเกษตรเป้าหมาย

-๗๓-

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวและกีฬาสู่ความเป็นเลิศ วัตถุประสงค์

๑.การท่องเที่ยวของจังหวัดเติบโตขึ้น

๒.การค้าและสินค้าชุมชนมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น

๓.มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการเติบโตทางการท่องเที่ยว

แนวทางพัฒนา

๑.ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งการจัดการข้อมูล และการจัดการท่องเที่ยวและบริการที่ครบวงจร

๒.ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

- ๓.พัฒนาสินค้าและชุมชน OTOP ที่เชื่อมโยงกับภาคการท่องเที่ยว
- ๔.พัฒนาการตลาด กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๕.พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องรองรับการเติบโตด้านการท่องเที่ยว
- ๖.พัฒนาการกีฬาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเมืองน่าอยู่ สู่คุณภาพชีวิตประชาชนทุกมิติ
วัตถุประสงค์**

- ๑.ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างชุมชนให้น่าอยู่
- ๒.ลดความเหลื่อมล้ำ
- ๓.มีการอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมและประเพณีของจังหวัด

แนวทางการพัฒนา

- ๑.พัฒนาคุณภาพชีวิต ระบบสาธารณูปโภค ปักจายพื้นฐานทางสังคม และระบบบริการสุขภาพ ให้มีมาตรฐานให้ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย
- ๒.สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และสร้างโอกาสให้กับคนยากคนจนในพื้นที่
- ๓.เพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ
- ๔.ส่งเสริมการเรียนรู้ อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และทำนุบำรุงศาสนา
- ๕.สนับสนุนการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

-๗๔-

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
วัตถุประสงค์**

- ๑.มีการอนุรักษ์ และฟื้นฟูธรรมชาติในพื้นที่เพิ่มขึ้น
- ๒.มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิภูมในพื้นที่อย่างได้มาตรฐาน
- ๓.เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๔.ประชาชนได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แนวทางการพัฒนา

๑. สนับสนุน พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพื้นที่ป่าด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
๒. พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิภูมในพื้นที่ ร่วมกับการป้องกันและควบคุมการก่อสร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมโดยบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
๓. สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการติดตาม ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงและการค้าชายแดนเชื่อมโยงอาเซียน

วัตถุประสงค์

- ๑.ส่งเสริมและประสานความร่วมมือในระดับพื้นที่ลดความขัดแย้ง
- ๒.ส่งเสริมการค้าการลงทุนบริเวณด้านชายแดน
- ๓.บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อลดปัญหาชายแดน
- ๔.มีการป้องกันและปราบปรามอย่างเป็นระบบในพื้นที่
- ๕.ประชาชนในจังหวัดมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๖.มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการพัฒนา

- ๑.สนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความสามัคคีของพื้นที่ชายแดน
- ๒.จัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า/การลงทุน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างมูลค่าสินค้า
- ๓.เสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และแก้ไขปัญหาหาเสพติด อาชญากรรม การค้ามนุษย์ และแรงงานผิดกฎหมาย
- ๔.พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาค

-๗๕-

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

วิสัยทัศน์ (VISION)

“สร้างสังคมมีสุข

ส่งเสริมการค้าชายแดนและการท่องเที่ยว

พัฒนาการศึกษาท้องถิ่นได้มาตรฐาน”

พันธกิจ (MISSION) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ดังกล่าวองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ได้กำหนดพันธกิจของการพัฒนา ดังนี้

- ๑.ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคนในท้องถิ่น
- ๒.ส่งเสริมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๓.ส่งเสริมการท่องเที่ยว และการพาณิชย์ การค้า และการลงทุนชายแดน
- ๔.พัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
- ๕.บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการพาณิชย์การค้าชายแดน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการศึกษาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาองค์กร

เป้าประสงค์

- ๑.ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้อยู่ดีมีสุข โดยองค์รวมที่ดีขึ้น
- ๒.ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้อยู่บนความยั่งยืนและสมบูรณ์
- ๓.ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว และการพาณิชย์ การค้าและการลงทุนขยายแดนเปิดประตูสู่อาเซียน
- ๔.ด้านพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นทุกระดับได้มาตรฐานและมีส่วนร่วม
- ๕.ด้านการพัฒนาองค์กรที่มุ่งสู่องค์กรสมัยใหม่ ก้าวทันเทคโนโลยี

-๗๖-

ยุทธศาสตร์การพัฒนามี ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์

-พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้อยู่ดีมีสุข โดยองค์รวมที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ความก้าวหน้าของเป้าหมาย
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	
๑)ร้อยละของงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้น	๓๗.๓๘	๔๑.๑๕	๔๔.๙๒	๔๘.๖๙	๕๒.๔๖	ร้อยละ ๓.๗๗/ปี
๒)จำนวนสถานที่หรือพื้นที่/แห่งที่ได้รับการส่งเสริม/สนับสนุนเพิ่มขึ้น	๘	๑๒	๑๖	๒๐	๒๔	ปีละ ๔ แห่ง
๓)จำนวนโครงการ กิจกรรมที่ดำเนินการเพิ่มขึ้น	๕/๕	๖/๕	๗/๕	๘/๕	๙/๕	ปีละ ๑ โครงการ/๕ กิจกรรม
๔)จำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น	๔๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๗๐๐	๘๐๐	ปีละ ๑๐๐ คน

กลยุทธ์

- ๑.การพัฒนาสุขภาพอนามัย
- ๒ .การกีฬาและนันทนาการ
- ๓.สวัสดิการสังคม
- ๔.การพัฒนาอาชีพ
- ๕.การพัฒนาการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย
- ๖.การส่งเสริมศาสนา รักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

-พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ในความสมดุลและยั่งยืน

-๗๗-

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ความก้าวหน้าของเป้าหมาย
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	
๑)จำนวนของถนนที่เป็นเส้นทางหลักเชื่อมระหว่างตำบลอำเภอ จังหวัด ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุงเพิ่มขึ้น	๒๐๐	๒๔๐	๒๘๐	๓๒๐	๓๖๐	ปีละ ๔๐ สายทาง
๒)จำนวนสะพาน ทางเท้า และท่อระบายน้ำ ได้รับการก่อสร้าง ปรับปรุงเพิ่มขึ้น	๑	๒	๓	๔	๕	ปีละ ๑ แห่ง
๓)จำนวนแหล่งน้ำได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุงเพิ่มขึ้น	๑๘	๒๘	๓๘	๔๘	๕๘	ปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐ แห่ง
๔)จำนวนฝาย คลองชลประทาน ขุดลอก ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุงเพิ่มขึ้น	๔	๘	๑๑	๑๔	๑๗	ปีละไม่ต่ำกว่า ๓ แห่ง
๕)จำนวนสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุงเพิ่มขึ้น	๔	๕	๖	๗	๘	ปีละ ๑ แห่ง
๖)จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการเพิ่มขึ้น	๔/๒	๕/๔	๖/๖	๗/๘	๘/๑๐	ปีละ ๑ โครงการ ๒ กิจกรรม

กลยุทธ์

- ๑.การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ๒.การส่งเสริม/สนับสนุนการพัฒนาเมือง/ชนบท
- ๓.การส่งเสริม สวงนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการพาณิชย์การค้าชายแดน

เป้าประสงค์

-ส่งเสริมการท่องเที่ยว และการพาณิชย์ การค้าและการลงทุนชายแดนเปิดประตูสู่อาเซียน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ความก้าวหน้า ของเป้าหมาย
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	
๑)ร้อยละของงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้น	๑๘.๓๗	๒๑.๔๓	๒๔.๔๙	๒๗.๕๕	๓๐.๖๑	ร้อยละ ๓.๐๖/ปี
๒)จำนวนโครงการ กิจกรรมที่ดำเนินการเพิ่มขึ้น	๑๐/๖	๒๐/๑๒	๓๐/๑๘	๔๐/๒๔	๕๐/๓๒	ปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐ โครงการ/๖ กิจกรรม
๓)จำนวนพื้นที่ท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น	๒	๖	๑๐	๑๔	๑๘	ปีละ ๔ แห่ง

กลยุทธ์

- ๑.การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๒.การส่งเสริมการพาณิชย์ การลงทุน
- ๓.การส่งเสริมการค้าและการลงทุนชายแดน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการศึกษาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

-พัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่นทุกระดับได้มาตรฐานและมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ความก้าวหน้าของ เป้าหมาย
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	
๑)ร้อยละของงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้น	๔.๗๙	๔๒.๙๑	๔๕.๐๓	๔๗.๑๕	๔๙.๒๗	ร้อยละ ๒.๑๒/ปี
๒)จำนวนโครงการ กิจกรรมที่ดำเนินการเพิ่มเติม	๑๘/๖	๒๕/ ๑๐	๓๒/๑๔	๓๙/ ๒๐	๔๖/ ๒๔	ปีละไม่ต่ำกว่า ๗ โครงการ/ไม่ต่ำกว่า ๔ กิจกรรม
๓)ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓๙.๘๔	๔๗.๘๑	๕๕.๗๘	๖๓.๗๕	๗๑.๗๒	ร้อยละ ๗.๙๗/ปี

กลยุทธ์

- ๑.การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- ๒.การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นอัจฉริยภาพ

๓.การพัฒนาคุณภาพบุคลากร

๔.การพัฒนาสถานศึกษา

๕.การส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาและแหล่งเรียนรู้

๖.การพัฒนาระบบนิเวศทางการศึกษา

๗.การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๘.การส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD)

๙.การส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาองค์กร

เป้าประสงค์

-พัฒนาองค์กรที่มุ่งสู่องค์กรสมัยใหม่ ก้าวทันเทคโนโลยี

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ความก้าวหน้าของ เป้าหมาย
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	
๑)ร้อยละของงบประมาณที่จัดสรร เพิ่มขึ้น	๗๗.๒๕	๗๙.๗๔	๘๒.๒๓	๘๔.๗๒	๘๗.๒๑	ร้อยละ ๒.๔๙/ปี
๒)จำนวนภารกิจการพัฒนาบุคลากร เพิ่มขึ้น	๔	๗	๑๐	๑๓	๑๖	ปีละไม่ต่ำกว่า ๓ แห่ง
๓)จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ ดำเนินการเพิ่ม	๔	๕	๖	๗	๘	ปีละ ๑ แห่ง
๔)จำนวนบุคลากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มขึ้น	๔/๒	๕/๔	๖/๖	๗/๘	๘/๑๐	ปีละ ๑ โครงการ/๒ กิจกรรม

กลยุทธ์

๑.การพัฒนาบุคลากร

๒.การพัฒนาองค์กร

๓.การบริหารจัดการ

-๘๐-

๔.ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

วิสัยทัศน์:

ศรีสะเกษเมืองน่าอยู่ สู่เมืองท่องเที่ยวและกีฬา สร้างคุณค่าด้วย

เกษตรปลอดภัย ใส่ใจทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ:

๑.สร้างเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนในทุกมิติ

- ๒.พัฒนา ส่งเสริม ชีตความสามารถด้านการท่องเที่ยวและการกีฬาครบวงจร
- ๓.ยกระดับผลผลิตสินค้า การเกษตรปลอดภัย
- ๔.พัฒนา ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ๕.พัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาทุกมิติ

เป้าประสงค์

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจ และสังคมเข้มแข็ง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

- ๑.ยกระดับคุณภาพชีวิตให้เป็นสังคมที่น่าอยู่
- ๒.พัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาครบวงจร
- ๓.ยกระดับคุณภาพสินค้าการเกษตรให้เป็นเกษตรปลอดภัย
- ๔.พัฒนา ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ๕.พัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงต่อการพัฒนาทุกมิติ

วัตถุประสงค์

- ๑.พัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีภูมิคุ้มกันทางสังคมที่เข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.พัฒนา ส่งเสริมขีดความสามารถของท้องถิ่น ด้านการท่องเที่ยวและกีฬาครบวงจร
- ๓.พัฒนา ส่งเสริม สินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- ๔.พัฒนา ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพลังงานทางเลือก
- ๕.พัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นให้เชื่อมโยงต่อการพัฒนาทุกมิติ

-๘๑-

แนวทางการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนา ยกระดับคุณภาพชีวิตให้เป็นสังคมที่น่าอยู่

แนวทางการพัฒนา

- ๑.เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ
- ๒.ส่งเสริมสุขภาวะ
- ๓.อนุรักษ์และฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔.สนับสนุนการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาครบวงจร

แนวทางการพัฒนา

- ๑.ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาในท้องถิ่น
- ๒.พัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน
- ๓.พัฒนาสินค้า OTOP/สินค้าประจำถิ่น ที่เชื่อมโยงกับภาคการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับคุณภาพสินค้าการเกษตรให้เป็นเกษตรปลอดภัย

แนวทางพัฒนา

- ๑.พัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- ๒.เพิ่มช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรให้หลากหลาย
- ๓.ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนา ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- ๑.พัฒนา ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- ๒.พัฒนา ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟูการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- ๓.ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๔.ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

-๘๒-

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาทุกมิติ

แนวทางพัฒนา

- ๑.พัฒนาเส้นทางสังคม
- ๒.พัฒนาแหล่งน้ำ
- ๓.พัฒนาระบบสาธารณูปโภค

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑.อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑
๒.อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑
๓.อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑
๔.อัตราการขยายตัวของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มขึ้น	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑	ขยายตัว ร้อยละ๑
๕.ระดับคะแนนเฉลี่ย O-Net เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑
๖.สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ๑

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๗.สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์	-สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนได้รับ การจัดการ อย่างถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๔ -สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนที่ถูก นำไปใช้ ประโยชน์ไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๒๕	-สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนได้รับ การจัดการ อย่างถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๔ -สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนที่ถูก นำไปใช้ ประโยชน์ไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๒๕	-สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนได้รับ การจัดการ อย่างถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๔ -สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนที่ถูก นำไปใช้ ประโยชน์ไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๒๕	-สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนได้รับ การจัดการ อย่างถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๔ -สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนที่ถูก นำไปใช้ ประโยชน์ไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๒๕	-สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนได้รับ การจัดการ อย่างถูกต้อง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๔ -สัดส่วนของ ขยะมูลฝอย ชุมชนที่ถูก นำไปใช้ ประโยชน์ไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๒๕
๘.สัดส่วนของพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำ	๑๕ไร่/แห่ง	๑๕ไร่/แห่ง	๑๕ไร่/แห่ง	๑๕ไร่/แห่ง	๑๕ไร่/แห่ง
๙.ร้อยละของหมู่บ้านชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ชุมชนเข้มแข็ง	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑
๑๐.ร้อยละของหมู่บ้านที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดระดับรุนแรงไม่เกินร้อยละของหมู่บ้านทั้งหมด	ลดลงอัตรา ร้อยละ ๑	ลดลงอัตรา ร้อยละ ๑	ลดลงอัตรา ร้อยละ ๑	ลดลงอัตรา ร้อยละ ๑	ลดลงอัตรา ร้อยละ ๑

๑๑.จำนวนโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมพัฒนาในทุกมิติ	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑	เพิ่มขึ้นร้อยละ๑
---	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

-๘๔-

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแก้ว ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอนาคต ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ ความหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

“เมืองน่าอยู่ ชุมชนมีความเข้มแข็ง เสริมสร้างอาชีพที่ยั่งยืนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

คณะกรรมการพัฒนาตำบลหนองแก้วร่วมกับประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๙ ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

พันธกิจหลักการพัฒนา

พันธกิจที่ ๑ ส่งเสริมการพัฒนาการเศรษฐกิจภายในชุมชน

พันธกิจที่ ๒ รักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

พันธกิจที่ ๓ ส่งเสริมและจัดระบบสาธารณสุขปทัศแก่ราษฎรในท้องถิ่น

พันธกิจที่ ๔ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

พันธกิจที่ ๕ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

พันธกิจที่ ๖ ปรับปรุงและดูแล แหล่งน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด

พันธกิจที่ ๗ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

พันธกิจที่ ๘ ส่งเสริมการพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

พันธกิจที่ ๙ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๑. การคมนาคม มีความสะดวก ถนนและการระบายน้ำได้มาตรฐาน

๒. ระบบสาธารณสุขปทัศและสาธารณสุขการ ไฟฟ้า ประปา ครอบคลุมอย่างทั่วถึง

๓. การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวธรรมาภิบาล

๔. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

๕. ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๖. ส่งเสริมการศึกษา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี

๘๕-

๗. พัฒนาและจัดการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๘. จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ให้เกิดมลภาวะและมีความยั่งยืน

๙. ชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑๐. ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุได้รับการดูแล

๒.๓ เป้าประสงค์

๑.ระบบเศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้นและสามารถแก้ปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืน

๒.การคมนาคม มีความสะดวก ถนนและการระบายน้ำได้มาตรฐาน

๓.ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ไฟฟ้า ประปา ครอบคลุมอย่างทั่วถึง

๔.ส่งเสริมการศึกษา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี

๕. ชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๖.ประชาชนในพื้นที่มีแหล่งน้ำสาธารณะในการประกอบอาชีพ เป็นแหล่งหาอาหาร และป้องกันน้ำท่วม

๗. เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่ดี

๘.การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวธรรมาภิบาลประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

๙.จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ให้เกิดมลภาวะ ไม่ถูกทำลายและมีความยั่งยืน

๒.๓ ตัวชี้วัด

๑) ประชาชนในเขตตำบลหนองแก้วมีแหล่งน้ำในการอุปโภคเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๒

๒) ในเขตตำบลหนองแก้วมีโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ใช้บริการร้อยละ ๘๐

๓) ประชาชนมีความรู้มากขึ้นร้อยละ ๙๐ และศิลปวัฒนธรรมอันดียังคงอยู่

๔) ประชาชนในเขตตำบลร้อยละ ๘๐ มีความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา – วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา

๕) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นร้อยละ ๑๐

๖) ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๕ และพึ่งตนเองได้มากขึ้น

๗) ชุมชนในเขตตำบลร้อยละ ๖๐ น่ายุ่อย่างสงบสุข

๘) การบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแก้วมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงร้อยละ ๖๐

๙) การบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแก้วมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงร้อยละ ๖๐

๒.๔ คำเป้าหมาย

- ๑) ด้านการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
- ๒) ประชาชนมีความรู้และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม
- ๓) ประชาชนมีศักยภาพมีรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้
- ๔) มลภาวะและสิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษทำให้ชุมชนน่าอยู่อย่างสงบสุข

๕) การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒.๖ กลยุทธ์

- ๑.ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน รวมทั้งทางด้านการเกษตร
- ๒.ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ
- ๓.ขยายเขตระบบไฟฟ้าสาธารณะ/ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร/ไฟฟ้าเพื่อที่อยู่อาศัย พร้อมซ่อมแซมและบำรุงรักษา
- ๔.ขยายเขตระบบประปาพร้อมซ่อมแซมและบำรุงรักษา
- ๕.ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาทั้งในระบบและตามอัธยาศัย
- ๖.ส่งเสริม อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๗.เพิ่มช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน
- ๘.ส่งเสริมและสนับสนุนการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
- ๙.การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๑๐.ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน
- ๑๑.ก่อสร้างปรับปรุงและดูแลแหล่งน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด
- ๑๒.ขยายเขตคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรพร้อมซ่อมแซมและบำรุงรักษา
- ๑๓.ส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา
- ๑๔.การป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- ๑๕.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ๑๖.พัฒนาบุคลากร
- ๑๗.พัฒนาและปรับปรุงการจัดเก็บรายได้
- ๑๘.ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้ประชาชนทราบ
- ๑๙.รักษาความสะอาดเรียบร้อยสวยงามของชุมชน
- ๒๐.สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒๑.การพัฒนาปรับปรุงดิน

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

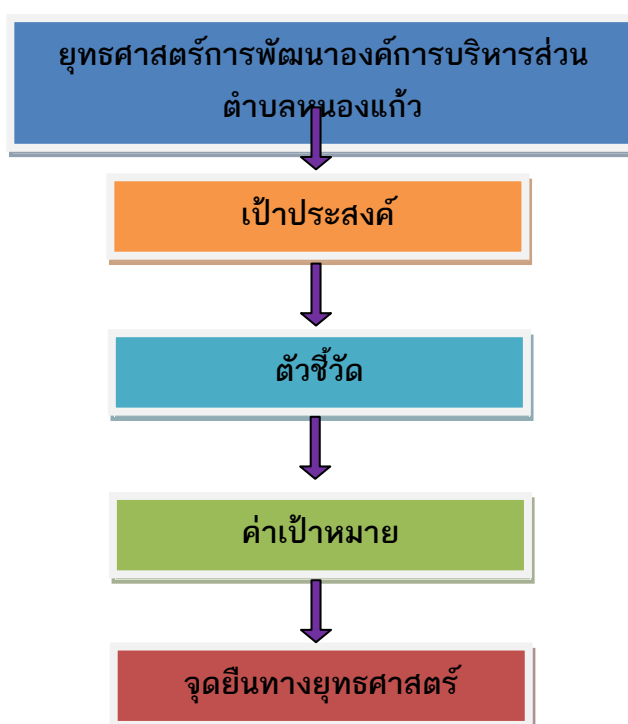
- ๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- ๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- ๔) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- ๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒.๘ แผนงาน

- ๑) แผนงานการเกษตร
- ๒) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
- ๓) แผนงานเคหะและชุมชน
- ๔) แผนงานการศึกษา
- ๕) แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ
- ๖) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- ๗) แผนงานการรักษาความสงบภายใน
- ๘) งบกลาง
- ๙) แผนงานสาธารณสุข
- ๑๐) แผนงานบริหารงานทั่วไป

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแก้วมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖- ๒๕๗๐ ของ อบต.หนองแก้ว ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ของอบต.หนองแก้ว นั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
๑.การส่งเสริมพัฒนาการเศรษฐกิจชุมชน	๑) ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ	- ผลผลิตการเกษตรเช่นข้าว	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	- ประชาชนสามารถจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรได้กำไรเพิ่มขึ้น
๒. ด้านการคมนาคม	ปัญหาถนนชำรุดเสียหายขนส่งผลผลิตทางการเกษตรไม่สะดวก	ถนน	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	-ประชาชนมีความสะดวกในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร
๓. ด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	ปัญหาไฟฟ้าเพื่อการเกษตรยังไม่ทั่วถึง และการผลิตน้ำประปายังไม่เพียงพอต่อความต้องการ	ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร/ประปา	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	-ประชาชนมีไฟฟ้าเพื่อทำการเกษตรและมีน้ำประปาใช้อย่างเพียงพอ
๔. ด้านการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ปัญหาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไม่ได้รับการสืบทอด	ประเพณีวัฒนธรรม	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	-ส่งเสริมสนับสนุนประเพณีอันดีงามให้คงอยู่ในชุมชน
๕. ด้านการพัฒนาด้านสังคม	ปัญหาผู้ด้อยโอกาส	ประชาชนผู้ด้อยโอกาส	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	-ประชาชนผู้ด้อยโอกาสได้รับการช่วยเหลือและมีคุณภาพที่ดีขึ้น
๖. ด้านการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน	บึง/หนองน้ำ	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	-แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกประชาชนมีน้ำใช้อุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ
๗.การพัฒนาด้านสาธารณสุข	ปัญหาการระบาดของโรคติดต่อเช่นไข้เลือดออก	การเกิดโรค	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
๘.การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร	ปัญหาประชาชนไม่สนใจในการบริหารงานท้องถิ่น	การบริหารงานท้องถิ่น	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
๙.การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ปัญหาขยะ น้ำเสียในชุมชน	ขยะและน้ำเสีย	- ในเขตตำบลหนองแก้ว	ชุมชนมีความสะอาดเรียบร้อยสวยงาม

